

[Waldorff]

også have lov til at nedlægge ruter, hvis de ikke kan betale sig. Det betyder lige præcis en bombe under det, som er hele ideen med at have et kollektivt trafiksystem, nemlig at man kan opstille nogle politiske mål, der handler om: hvordan skal dette trafiksystem se ud, hvilke krav vil vi stille til det? Hvis det skal fungere, som hr. Dyremose siger, og hvis vi skal tage det alvorligt, at kun markedskræfterne skal afgøre det, så betyder det selvfølgelig, at trafikken skal have lov til at fungere dér, hvor det kan betale sig, og så kan vi i øvrigt opgive alt, hvad der hedder ideer om at få landzoneområder og sådan noget til at hænge sammen med byområder, og alle ideer i øvrigt om en industripolitisk udvikling kan vi også godt putte skråt op.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Det ord bryder jeg mig ikke så meget om.

Waldorff (VS):

Undskyld. Det bryder lige præcis med den viden, som jeg startede med at sige at bl.a. de konservative faktisk har om statsapparatets funktion. De træder sig selv over tærerne. Derfor synes jeg, det kan blive interessant at se: hvad kommer der faktisk ud af det?

Det er rigtigt, som fru Lone Dybkjær siger det, at det er, når det drejer sig om industripolitik og altså mere omfattende økonomiske opgaver, at diskussionen kommer til at ligge, ikke det, som hr. Dyremose går videre med, når han siger: men ingen behøver at være i tvivl om, at ideen også omfatter kommunal service: skoler, børnepasning, ældrepleje og lægeservice osv.

Jeg tror ikke, at der i øjeblikket er nogen særlig risiko for, at de borgerlige ville kunne komme igennem med en mere omfattende privatisering af disse kollektive opgaver. Det tror jeg simpelt hen folk er for kloge til at hoppe på. Jeg tror, at det, der er det helt centrale, er – og det tror jeg også ligger i det, som finansministeren siger, når han siger, at det vigtige i det er en diskussion om holdninger – at man igennem denne privatiseringsideologi dels prøver at legitimere nedskæringer, som allerede er foretaget, bl.a. i den sociale sektor, dels prøver at skabe en god grobund for yderligere nedskæringer i den sociale sektor.

Her kan man benytte sig af spillet på særinteresser. Det er klart, at hvis man splitter befolkningen tilstrækkelig meget op, så kan man finde et klart grundlag for at føre borgerlig klassepolitik. Man kan finde et mindretal med høje indkomster, som har interesse i nedsatte skatter, og de kan sagtens klare børnepasningsopgaverne selv. Man kan finde et andet mindretal, som ikke står med de sociale behov, f.eks. pasning på ældreområdet. Man kan finde mindretal, der ikke har børn. Man kan finde mindretal, hvor børnene er uden for skolealderen. Man kan finde mindretal, som alligevel bor uden for de områder i landet, der skal forsynes kollektivt med varme, og som derfor heller ikke dér har nogen fællesinteresser at slås for. Hvis man fører en ideologisk kampagne, kan man på den måde hele tiden finde mindretal frem, som siger: »Ja men, det er da også rigtigt, det, de siger, ham Dyremose er ikke så dum, han har forstået det, hvorfor skal vi alle sammen gå og betale? Vi har ikke nogen børn, vi ønsker ikke at få børn.«

Hvis man hele tiden på den måde tager områder op, hvor man kan pleje særinteresser, og siger: »I kan få nedsat skatten«, så kan man muligvis få splittet bl.a. gruppen af lønarbejdere, så de går imod det, som fundamentalt er deres fælles interesse: et kollektivt socialt system, et kollektivt energiforsyningsystem og den slags ting.

Alligevel tror jeg, det vil knibe. Derfor har vi også set, at man har været nødt til at svinge sig lidt op ideologisk. Jeg vil godt nævne et af de, synes jeg, mere begavede forsøg på det. Det er fru Agnete Laustsen, som siger, at det her drejer sig jo ikke om nedskæringer, det drejer sig først og fremmest om selvforvaltningsprincipper; vi skal ikke være formynderiske i det omfang, som den offentlige sektor så tit lægger op til. Dét rammer hun faktisk meget godt, fordi hun forstår at bruge den enorme utilfredshed, der findes med brugere af det sociale system, med det absurde formyndersamfund, som ikke mindst socialdemokratiet har været med til at opbygge, og den umyndiggørelse, som findes gang på gang inden for den offentlige sektor.

Dét ligger måske i virkeligheden den store fare. Selv om man kan sige, at flosklerne flyver lavt – og der er mange af dem i øjeblikket, når socialministeren siger, at vi skal have